

Raport polityczno informacyjny Nr.5. Konsulatu R.P. w KIJOWIE
z dnia 18 lutego 1930 r.

SCIŚLE TAJNE!
Trzymać pod zamknięciem

ODEZWA "CHLIBOROBÓW"

W pierwszych dniach lutego do Konsulatu Polskiego niemieckiego w KIJOWIE nadesłano odezwę do "Braci Ukraińców", a podpisana przez "Gromadę Chliborobów - Państwowców". Odezwa ta, odbita bardzo nieczytelnie na hektografie nawołuje do odbudowy demokratycznej monarchji i przywrócenia władzy hetmana SKOROPADSKIEGO; potępia działalność petlurówców i komunistów, którzy się przyczynili do dzisiejszego opłakanego stanu UKRAINY.

Zważywszy, że w latach ostatnich na terenie tutejszym nie dało się zauważyć najmniejszej nawet działalności zwolenników "Hetmana" trzeba przyjść do przekonania, że odezwa, odpis której Konsulat załącza, jest dziełem jednostki, lub, co jeszcze prawdopodobniejsze, fabrykatem GPU, które w ten sposób pragnie wprowadzić rozdzwięk w sferach niezależnych Ukraińców, lub przekonać się, jak będą reagować na odezwę poszczególne jednostki. Przypuszczenie, iż jest to robota GPU potwierdzałaby się i treścią odezwy, która, mimochodem potępiając Bolszewików, głównie skierowana jest przeciw zwolennikom Petlury.

Aresztowania i terror.

W pierwszym tygodniu b.m. dokonało GPU nowych aresztowań między księżmi, a mianowicie: aresztowano księdza Markuszewskiego z Habnego, Zycha z Malina, oraz Woronicza i Maderę.

Mam w dalszym ciągu przeświadczenie, że szykowany jest ogólny proces przeciwko duchowieństwu katolickiemu o działalność kontrrewolucyjną, szpiegostwo i kontakt z przedstawicielstwami polskimi. W przeświadczeniu tem utwierdza mnie fakt, że osoby skazane w drodze administracyjnej na zesłanie, a związane z kościołem i księżmi, są obecnie ściągane do KIJOWA, celem złożenia zeznań przed sądem.

Zostały zamknięte kościoły w BIAŁEJ-CERKWI i WŁODZIMIERZU WOLYŃSKIM, Kościoły te mają być oddane na kluby polskie.

Każdego dnia ze wszystkich stron tutejszego okręgu konsularnego przychodzą petenci i nadsyłane są listy /ciekawsze w załączeniu/, przynoszące coraz nowe informacje o szerzącym się terrorze w związku z przeprowadzaną kolektywizacją i walką antyreligijną. W ostatnich dniach dokonano masowych aresztowań POLAKÓW w okręgach Humańskim i Zwonogródzkim. Aresztowaniu podlegają przedewszystkiem dawni urzędnicy rolni i cukrowni /ekonomowie zmienowi i t.p./. Co się tyczy ludności rolnej, t.zw. kułaków, to postępowanie z nimi jest wprost nieludzkie. Mężczyzn aresztują i wysyłają na północ, majątek zostaje skonfiskowany, a rodzina dosłownie wyrzucana na drogę, bez dania jej jakichkolwiek środków do życia.

Konsulat donosił o przygotowującym się ruchu reemigracyjnym na WOLYNIU. Obecnie należy dodać, że w ostatnim tygodniu zgłosiły się do Konsulatu 2 delegacje, złożone z POLAKÓW i NIEMCÓW-kolonistów z okręgów Zytomierskiego i Korosteńskiego z prośbą, by Konsulat zwrócił się w ich imieniu do Rządu Polskiego /"Króla polskiego"/, by ten wydał polecenie władzom granicznym na wypadek przekraczania granicy przez większe grupy reemigrantów, żeby do nich nie strzelano i POLAKÓW puszczono do POLSKI, a NIEMCÓW przetransportowano do NIEMIEC.

Sytuację w związku z powyższem uważam za bardzo poważną i proszę Władze przełożone o udzielenie mi odnośnych instrukcyj. Wiadome mi jest, że tutejszy konsul niemiecki zwrócił się o instrukcje w tejże sprawie do BERLINA.

Zmiana ustroju władz sowieckich.

Według informacji, otrzymanych przez Konsulat, rząd ukraiński nosi się z zamiarem zwinięcia komisarijatu spraw wewnętrznych. Na miejsce skasowanego komisarijatu ma być utworzony komisariat spraw komunalnych, w zakres działania którego wchodzić będzie gospodarka miejska i kolektywizacja. Sprawy milicji, policji śledczej i t.p. mają być włączone do kompetencji GPU, zaś sprawy więziennictwa będą podporządkowane

komisarjatowi sprawiedliwości.

Zmiany systemu szkolnego.

Wobec wzrastającego braku inteligencji zawodowej w ZSSR, skrócone zostały wyższe studia naukowe. Jednak niski stopień przygotowania studentów uniemożliwiał im ukończenie studiów wyższych nawet w terminach dotychczasowych. Pragnąc zaradzić temu stanowi rzeczy, rząd ukraiński postanowił stworzyć nowy typ szkół t.zw. 10-latek, które stanowiąc będą wyłom w dotychczasowym systemie nauczania powszechnego w 7-latkach. Na UKRAINIE narazie mają być utworzone 62 szkoły 10-letnie. Na jesieni r.b.w szkołach tych będzie zaprowadzony ósmy rok nauczania. W ten sposób w r.1933 poziom naukowy wyższych zakładów będzie mógł być znacznie podniesiony.

Instytut badania konjunktur handlowych.

Instytut naukowego badania konjunktur handlowych został utworzony w KIJOWIE w związku z reorganizacją Wszechukraińskiego muzeum handlowego, które ma stanowić laboratorium dla prac Instytutu. Na kierownika Instytutu został powołany dotychczasowy dyrektor muzeum - profesor MITILINO. Głównym zadaniem Instytutu ma być badanie ekonomiki i wymiany towarowej na UKRAINIE. Zadaniem wtórnym Instytutu będzie badanie i ustalanie metod handlu w systemie sowieckim. Celem wykonania powyższych zadań, w Instytucie zostały utworzone oddziały: ekonomiczny, handlowy, rynków wschodnich, laboratorium badań towarów, laboratorium badania ziarna i wypieku chleba, wzorowy sklep współdzielczy i biblioteka. Oddziały dzielą się na komisje, opracowujące poszczególne zagadnienia. Poza stałymi współpracownikami Instytutu, powoływani będą do rozważania poszczególnych zagadnień specjaliści ze sfer naukowych, handlowych i przemysłowych.